

Høring om endringer i fiskereglene for Tanavassdraget for perioden 2024-2031

1 Innledning

Avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget av 30. september 2016, trådte i kraft i mai 2017. Avtalen inneholder felles fiskeregler, som først skal gjelde i fem år og deretter i perioder på syv år, jf. artikkel 5 (2). I november 2019, tok Klima- og miljødepartementet kontakt med det finske Jord- og skogbruksdepartementet og fremsatte ønske om å gjøre endringer i fiskereglene. Forhandlinger om endringer i fiskereglene startet i juni 2020. Dette er altså fiskereglene som skal gjelde for den neste sjuårsperioden, jf. Tanaavtalen artikkel 5 punkt 2. Denne prosessen skiller seg altså fra den årlige prosessen med justeringer i fiskereglene jf. Tanaavtalen artikkel 6, ved at endringene som foreslås her vil være permanente og danne grunnlaget for den videre forvaltningen av laksebestandene i Tanavassdraget.

I løpet av forhandlingsprosessen ble det klart at laksebestandene i Tanavassdraget hadde dårligere status enn først antatt. Det viste seg at det ikke lenger var et høstbart overskudd fra laksebestandene i vassdraget, og at det dermed ikke var noe grunnlag for å tillate laksefisket. Samtidig som norske og finske myndigheter stengte Tanavassdraget for laksefiske i 2021, ble det klart at forhandlingene så langt hadde bygget på forutsetninger som ikke lenger var tilstede. Det var behov for større endringer i fiskereglene enn man så langt hadde lagt opp til, særlig gjaldt dette reglene for laksefisket. Det ble klart at det ordinære laksefisket som fiskereglene opprinnelig legger opp til, ikke lenger er bærekraftig. Målet med forhandlingene ble etter det å komme frem til en ny grunnregel for laksefisket som kunne sikre gjenoppbygging, samtidig som den sikret prioritet og forutsigbarhet til lokale rettighetshavere.

I denne høringsrunden foreslås en ny grunnregel for laksefiske, som skal sikre gjenoppbygging av laksebestandene samtidig som den åpner for et begrenset fiske så snart det er forsvarlig. Gjennom forhandlingsprosessen har det vært lange og vanskelige diskusjoner og avveininger mellom hensynet til å gjenoppbygge laksebestandene og hensynet til å ivareta videreføring av det tradisjonelle fisket. Det har vært vanskelig å finne en riktig balanse mellom disse hensynene. I den hovedregelen som her foreslås, gis lokale rettighetshavere en tydelig prioritet når det kan åpnes for et begrenset laksefiske. I tillegg skal fisket i langt større grad baseres på det høstbare overskuddet som ulike laksebestander produserer.

Det foreslås også utvidelser av fisket etter andre arter enn laks og sjørøye, og en videre mulighet til å gi dispensasjoner fra fiskereglene. Slike dispensasjoner skal også kunne gis til enkelttiltak som har til formål å videreføre kunnskapen om det tradisjonelle fisket.

2 Om laksebestandene i vassdraget

I Norge forvaltes laksen på bestandsnivå. En viktig årsak til dette er laksens biologi. Hver laksebestand er genetisk unik og har sine egne lokale tilpasninger. Dersom en bestand forsvinner kan vi derfor ikke nødvendigvis erstatte den med en annen. Siden hver elv, når den er fylt opp med nok gytefisk, bare produserer opp til en viss mengde smolt, så kan vi heller ikke kompensere tapet av noen bestander med å produsere mer i de bestandene som er igjen. Antall elver som har laks vil derfor direkte påvirke hvor mye laks som produseres totalt, og da i sin tur mengden laks som kan fiskes på. Laksen i Tanavassdraget er allerede betydelig redusert i antall, og det reduserte antallet medfører et stort tap av genetisk variasjon. Dette fører til at tanalaksen er enda mer sårbar for klimaendringer, effekter av rømt oppdrettslaks, og andre påvirkninger den er nødt til å tilpasse seg. Hvis hele bestander forsvinner medfører det et irreversibelt tap av genetisk variasjon og biologisk mangfold på vegne av alle kommende generasjoner. Alt dette taler for å i større grad legge til rette for en bestandsrettet forvaltning i Tanavassdraget.

Bestandssituasjonen for laksebestandene i Tanavassdraget er fortsatt svak. I overvåknings- og forskningsgruppas (OFG) årlige statusrapport for laksebestandene i Tanavassdraget (2022) fremgår det at bestandsstatusen var dårlig i alle de åtte områdene som ble undersøkt. Seks av de åtte vurderte områdene er nå i den røde – og mest kritiske – statuskategorien.

Gytebestandsmåloppnåelsen er fortsatt svært lav i selve Tanaelva, Kárášjohka, lešjohka og Anárjohka, som til sammen utgjør 84 % av den totale gytebestanden i vassdraget. Disse områdene har ikke hatt noe høstbart overskudd de siste fire årene.

To sesonger uten laksefiske har gitt en klar positiv effekt for flere av gytebestandene i vassdraget. Den samlede gytelaksmengden i Tanavassdraget økte med 41 % fra gjennomsnittet i årene 2013-2020 til gjennomsnittet i årene 2021-2022. I selve Tanaelva og de øvre sideelvene har gytelaksbestandene økt mellom 21 og 42 %. Dette er svært positivt, da dette er områder hvor bestandene tidligere har vært høyt beskattet og som har hatt svært lav gytebestandsmåloppnåelse. I sideelver i nedre deler av vassdraget, som Máskejohka og Buolbmátjohka, har gytebestandene hatt en nedgang på mellom 50 og 62 % i samme periode. I følge statusrapporten fra OFG er begrunnelsen for denne ulike utviklingen at områdene historisk har hatt ulik grad av fangstpåvirkning. Siden selve Tanaelva og de øvre sideelvene har opplevd det høyest akkumulerte fisketrykket, har stansen i laksefiske i 2021 og 2022 gitt den største innsparingen av hunnlaks. I de nedre sideelvene har fisketrykket historisk sett vært lavere, og innsparingen av hunnlaks er lavere samtidig som de påvirkes av lav sjøoverlevelse.

Den positive utviklingen i de øvre sideelvene skyldes altså i all hovedsak fravær av fiske. Det vil derfor være stor risiko knyttet til å skulle tillate selv et begrenset laksefiske. Innsiget av laks er forventet å være lavt også i 2023, og selv med positiv utvikling i de øvre sideelvene er bestandene i disse elvene fortsatt langt unna å oppnå gytebestandsmålet og å produsere et høstbart overskudd. Det understrekes i statusrapporten at det ikke bør være noen beskatning før det igjen produseres et høstbart overskudd og bestandene har kommet opp i minst oransje statuskategori.

3 Om forhandlingsprosessen

Forhandlingene om endringer i fiskereglene startet i juni 2020. Den norske delegasjonen har bestått av tre representanter fra Tanavassdragets fiskeforvaltning, en representant fra Sametinget, en representant fra Miljødirektoratet, en representant fra Utenriksdepartementet, en representant fra Kommunal- og distriktsdepartementet (avdeling for urfolk og nasjonale minoriteter) og to representanter fra Klima- og miljødepartementet. Delegasjonen har vært bistått av et sekretariat bestående av en representant fra Miljødirektoratet og en representant fra TF. I tillegg har TF hatt med sin egen biolog i forhandlingene.

I prosessen har det blitt avholdt møter på flere nivåer. Det har vært en rekke interne møter i den norske delegasjonen, for å avklare standpunkter og ta stilling til norske forslag. Det har vært avholdt tolv bilaterale forhandlingsmøter mellom den norske og den finske delegasjonen, og i tillegg har det vært jevnlig møter mellom delegasjonsledelsen i begge delegasjoner. TF har deltatt på alle nivåene.

Etter publiseringen av statusrapporten for laksebestandene i Tanavassdraget i januar 2021 ble det klart at det sto langt dårligere til med tanalaksen enn hva tidligere overvåking viste. Det utgangspunktet som forhandlingene bygget på var endret, og det ble besluttet å sette forhandlingene på pause mens man bestilte et nytt kunnskapsgrunnlag fra overvåkings- og forskningsgruppa. Oppdraget om nytt kunnskapsgrunnlag var rettet mot vilkårene for gjenoppbygging av laksebestandene og hvilke faktorer som måtte være tilstede for at det bestandene igjen skulle produsere et høstbart overskudd. Gyldighetstiden til fiskereglene ble deretter forlenget med to år, slik at disse løper til mai 2024. Avtale om forlengelse ble gjort gjennom noteveksling mellom Utenriksdepartementet og Finlands ambassade i Oslo.

Etter siste forhandlingsmøte valgte TF å tre ut av den norske delegasjonen. Grunnen til dette er at TF mener det ikke har blitt lagt tilstrekkelig vekt på bekjempelse av predatorarter i vassdraget, og at de ikke er enige i forslaget til ny grunnregel for laksefisket. Det finske Sametinget og lokale representanter fra finsk side valgte i desember 2022 å fratruke den finske delegasjonen.

4 Nærmere om forslaget

4.1 Fiskereglene og norske forskrifter

De norsk-finske fiskereglene for Tanavassdragets grenseelvtrekning er en integrert del av Tanaavtalen. Reglene gjelder for både finsk og norsk side av vassdraget, og er ment å gi et likt utgangspunkt for fisket langs vassdraget. Fiskereglene får ikke direkte virkning, men må tas inn i det nasjonale lovverket i hvert land. På norsk side tas fiskereglene inn i den norske forskriften om fiske på Tanavassdragets grenseelvtrekning. Fiskereglene legger også føringer for reglene i forskrift om fiske på Tanavassdragets nedre norske del, jf. Tanaavtalen art. 3.

Denne høringen gjelder for de norsk-finske fiskereglene, og gir et bilde av hvilke rammer som skal settes for fisket de neste syv årene. Når fiskereglene er vedtatt av norske og finske myndigheter, vil departementet utforme og sende på høring forslag til endringer i de de tre

norske fiskeforskriftene. Dette vil skje til våren i forbindelse med den årlige prosessen med justeringer av fiskereglene, slik at oppdaterte forskrifter trår i kraft før 1. april.

4.2 Ny struktur

I arbeidet med endringer i fiskereglene, har delegasjonene også forsøkt å endre litt på strukturen, slik at reglene har en mer logisk oppbygging. I det vedlagte forslaget er det derfor en ny kapittelinndeling, som langt på vei følger kronologien i forberedelsene av en fiskesesong.

Det første kapitlet inneholder generelle regler som virkeområde og fiskergrupper. Kapittel to omhandler laksefisket og hvilke forutsetninger som må være til stede for at det kan åpnes for fiske etter laks. Kapittel tre inneholder regler om fiskekort og fiskeavgift. I kapittel fire følger regler om de ulike fiskeredskapene. Kapittel fem inneholder regler om gjennomføringen av selve fisket, inkludert fiskesesong og fisketider. Videre i kapittel seks følger mer tekniske presiseringer av krav til garnredskaper. Kapittel sju inneholder bestemmelser om fangst, inkludert minstemål og fangstrapportering. Kapittel åtte går nærmere inn på biologisk påvirkning, og regler for å unngå spredning av fremmede arter. Kapittel ni rommer andre bestemmelser, som regler for båtregister og muligheten til å gi dispensasjoner fra fiskereglene i enkelttilfeller.

4.3 Ny grunnregel for laksefisket

Utgangspunktet for laksefisket i de nye fiskereglene er at det i større grad skal fiskes på laksebestandenes høstbare overskudd. De nye fiskereglene vil derfor gjenspeile den faktiske situasjonen for bestandene i vassdraget, og vil legge opp til et mer begrenset fiske enn hva som var hovedregelen i de første fiskereglene. Den nye grunnregelen er i tråd med forpliktelsene i naturmangfoldloven og lakse- og innlandsfiskloven, ved at den legger til rette for en vurdering og forvaltning av enkeltbestander og på at fisket skal være basert på bestander som produserer et høstbart overskudd.

Forslaget til ny grunnregel for laksefiske

Utgangspunktet for de første fiskereglene var et ordinært fiske med alle redskaper gjennom hele sesongen. Som følge av laksebestandenes dårlige utvikling, ble imidlertid laksefisket stengt i 2021-2023. Det har blitt klart at det fisket som de første fiskereglene la opp til, ikke lenger er bærekraftig og at det dermed er behov for å fastsette en ny grunnregel for laksefisket.

I forslaget til ny grunnregel vil det isteden åpnes for fiske når andelen bestander i rød statuskategori (definisjon av statuskategoriene lenger ned) er under 20 %.

Andelen røde bestander vil estimeres hvert år basert på tallene fra året før. For 2023 ville for eksempel andelen røde bestander vært estimert på bakgrunn av tallene fra 2022. Videre vet vi at andelen av ulike bestander som er i Tanaelva endrer seg mye ut over sesongen. Andelen røde bestander vil derfor estimeres for hver uke gjennom sesongen, slik eksempelet i tabell 1 viser.

Tabell 1. eksempel på andelen bestander i Tanaelva i rød bestandskategori fra 2018 til 2023. Ukene som vises i tabellen er kun valgt ut som et eksempel og en slik tabell i fremtidige statusrapporter vil vise alle ukene gjennom sesongen. 2023-tallene er estimert på bakgrunn av tall fra 2022. Grønne celler viser ukene der fisket ville vært åpnet etter den nye grunnregelen. De røde cellene er ukene der fisket ville vært stengt.

	Uke 23	Uke 24	Uke 25	Uke 26	Uke 27	Uke 28
2018	5 %	3 %	2 %	1 %	1 %	0 %
2019	5 %	3 %	2 %	1 %	1 %	0 %
2020	34 %	30 %	35 %	36 %	39 %	36 %
2021	66 %	58 %	62 %	69 %	77 %	81 %
2022	66 %	58 %	62 %	69 %	77 %	81 %
2023 (estimert)	70 %	62 %	67 %	73 %	80 %	84 %

Som tabell 1 viser ville det etter den nye grunnregelen vært tillatt med laksefiske i 2018 og 2019, men ikke i 2020 og senere. I 2018 og 2019 var andelen laks fra røde bestander tilnærmet null, ettersom det kun var Låkjohka som var i rød bestandskategori. I 2019 begynte man å se nedgang i flere bestander, og lešjohka og Anarjohka havnet også i rød bestandskategori. Derfor er vurderingen for 2020 dystre enn årene før.

Statuskategoriene, gytebestandsmål og forvaltningsmål

Hver av laksebestandene som vurderes årlig av forsknings- og overvåkningsgruppa (OFG) i den årlige statusrapporten får en fargekode. Fargen representerer statusen til bestanden. Definisjonen av hver enkelt farge slik det fremgår i den årlige statusrapporten fra OFG:

1. Sannsynligheten for å nå gytebestandsmålet siste fire år er over 75 % og måloppnåelsen er over 140 % (**mørkegrønn**)
2. Sannsynlighet over 75 %, måloppnåelse under 140 % (**lysgrønn**)
3. Sannsynlighet mellom 40 og 75 % (**gul**)
4. Sannsynlighet under 40 %, minst tre av fire år med høstbart overskudd (**oransje**)
5. Sannsynlighet under 40 %, mer enn ett år uten høstbart overskudd (**rød**)

Hver farge har en gitt definisjon som tar utgangspunkt i sannsynligheten for å nå gytebestandsmålet. *Gytebestandsmålet* er den mengden hunnlaks som må gyte for at et maksimalt antall smolt kan forlate elva hvert år. Bakgrunnen for at sannsynligheten for å nå gytebestandsmålet brukes i definisjonen av fargene er det såkalte *forvaltningsmålet*.

Et forvaltningsmål, slik det defineres av den nordatlantiske laksevernorganisasjonen (NASCO), er det bestandsnivået som fiskeforvaltningen skal styre mot for å sikre høy sannsynlighet for at en bestand er over sin bevaringsgrense (gytebestandsmålet). Miljøforvaltningen i Norge har definert forvaltningsmålet som at gytebestandsmålet skal være oppnådd i tre av de fire siste årene. Vi vet imidlertid at det er usikkerhet i beregningene, noe som gjør at vi er nødt til å bruke sannsynligheter. I praksis vurderes det derfor at forvaltningsmålet er nådd når gjennomsnittlig sannsynlighet for å oppnå gytebestandsmålet er på 75 % eller høyere i de fire siste årene. Dette tilsvarer lysegrønn farge i listen over.

Dersom sannsynligheten for å nå gytebestandsmålet siste 4 år er lavere enn 40 % (oransje og røde farger) bør det, i henhold til retningslinjene til NASCO, automatisk implementeres en gjenoppbyggingsplan for den berørte bestanden.

For de to fargene i listen over der forvaltningsmålet er nådd (lysegrønn og mørkegrønn) brukes også «måloppnåelse» som et kriterium. Måloppnåelsen refererer til oppnåelsen av gytebestandsmålet over de siste fire årene. Grunnen til at det skilles mellom lysegrønn og mørkegrønn er å få fram at dersom måloppnåelsen er svært god kan det i noen tilfeller være rom for et ytterligere utvidet fiske.

Referansen som brukes i forslaget til ny grunnregel

Forslaget til ny grunnregel legger altså opp til at det kan åpnes for fiske når andelen av røde bestander i Tanaelva er under 20 %. Prosenten for neste sesong vil være det estimerte antallet røde bestander i hver uke gjennom sesongen, basert på tall fra året før. For å kunne gjøre et slikt estimat er en imidlertid også nødt til å vite hvilke bestander som historisk sett har vandret opp i elva på ulike tidspunkt, altså en referanse. Referansen som brukes i forslaget til ny grunnregel er Genmix-prosjektet gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)¹.

Gjennom Genmix-prosjektet ble det mellom 2006 og 2008 samt mellom 2011 og 2012 samlet inn skjellprøver fra laks fanget i Tanavassdraget og i Tanafjorden. Gjennom disse prøvene kunne man kartlegge vandringsmønsteret til de ulike bestandene i Tanavassdraget og fastsette innsigstidspunktet til ulike bestander. Fra dette tallmaterialet er det utarbeidet en tabell som viser prosentandelen av laks i hele Tanaelva fra uke til uke gjennom fiskesesongen (tabell 2, også grafisk fremstilt i vedlegg 1).

Tabell 2. Ukentlige prosentvise andeler av ulike bestander i fisket på blandete bestander i hele Tanaelva. Andelenes representerer ukentlig gjennomsnittlig samlet andel basert på antall laks tatt på alle redskap i hele Tanaelva over de fem prosjektårene (2006-2008, 2011-2012). Tabellen er hentet fra rapporten fra genmix-prosjektet¹.

	21-23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Tanaelva	9 %	14 %	15 %	20 %	23 %	35 %	42 %	46 %	55 %	53 %	60 %	48 %	53 %
Máskejohka	1 %	0.4 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.2 %	3 %	0.4 %
Buolbmátjohka	2 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.1 %	0 %	0.1 %	0.1 %	0 %	0 %	0 %	0.4 %
Lákšjohka	5 %	3 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.2 %	0.1 %	0 %	0.2 %	0 %	0 %	0 %
Veahčajohka	7 %	6 %	6 %	4 %	3 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.5 %
Ohcejohka m/sideelver	7 %	11 %	11 %	6 %	5 %	4 %	3 %	3 %	1 %	2 %	1 %	0.3 %	0.4 %
Goahppelašjohka	2 %	5 %	3 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0.2 %
Leavvajohka	2 %	4 %	3 %	3 %	3 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.1 %	1 %	0 %	0 %
Váljohka	10 %	7 %	5 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.3 %	0.4 %	1 %	0.2 %
Små sideelver i øvre del	4 %	6 %	8 %	9 %	6 %	5 %	5 %	5 %	3 %	4 %	3 %	6 %	3 %
Karášjohka	24 %	14 %	12 %	13 %	14 %	10 %	8 %	8 %	6 %	3 %	3 %	2 %	1 %
Iešjohka	19 %	11 %	12 %	11 %	12 %	11 %	10 %	8 %	6 %	7 %	4 %	4 %	4 %
Anárjohka m/sideelver	10 %	16 %	20 %	24 %	27 %	25 %	27 %	25 %	23 %	28 %	26 %	34 %	37 %

¹ Falkegård, M., Erkinaro, J., Vähä, J.-P. & Kuusela, J. 2023. Genetisk bestandsidentifisering av skjellprøver fra fiske etter blandete laksebestander i Tana i 2006-2008 og 2011-2012 (Genmix). NINA Rapport 2309. Norsk institutt for naturforskning

Tallene i tabell 2 er basert på fangststatistikk fra hele Tanaelva. Disse tallene vil til en viss grad reflektere at noen bestander beskattes over hele elvestrekningen (for eksempel Anárjohka, lešjohka, Kárášjohka) mens andre bare beskattes i begrenset grad (for eksempel Máskejohka). Det vil derfor se ut som at de øvre kildeelvene har en større andel av laksen i elva enn de reelt sett har. I praksis ser det ikke ut til at det får så mye å si for lešjohka og Karasjohka, men det får noe betydning for Anarjohka. Vi har allikevel vurdert at fangst-tallene for hele Tanaelva er best egnet da de gir et tydeligst bilde av sannsynligheten for at fangsten i en gitt uke tilhører en spesifikk bestand.

Et eksempel på utregning etter ny grunnregel

Ved å legge sammen prosentandelen av bestander fra rød bestandskategori, får man et prosent-tall som viser den samlede andelen fisk fra røde bestander i ulike uker gjennom sommeren. I 2022 var seks av åtte overvåkede bestander røde.

Hvis vi som et eksempel tar utgangspunkt i uke 26 i tabellen (tabell 2), vil vi da kunne legge sammen følgende tall for de bestandene som var i rød bestandskategori i 2022:

- Tana hovedelv 20 %
- Máskejohka 1 %
- Buolbmátjohka 1 %
- Små sideelver i øvre del 5 %
- lešjohka 11 %
- Karasjohka 13 %
- Anarjohka 24 %

Dette gir en andel røde bestander på 75 % i uke 26. Etter den nye grunnregelen vil fisket da være stengt.

Betydningen av «de fire store» og status-kategori for bestander som ikke overvåkes årlig

Som det fremkommer av tabell 2, vil en forbedring i statusen til de fire store bestandene (Tana hovedelv, Anárjohka, Kárášjohka, lešjohka) være avgjørende for når det kan åpnes for laksefiske (se vedlegg for grafisk fremstilling). Bestanden i Tana hovedelv utgjør en betydelig andel av laksen i elva gjennom siste halvdel av sesongen. Denne bestanden er i rød kategori, men har hatt en positiv utvikling de siste årene. Når hovedelvbstanden kommer opp i oransje bestandskategori vil andelen laks fra røde bestander falle betydelig, og man vil være langt nærmere en mulig åpning av fisket. Også Karasjohka og Anarjohka har positiv utvikling, og endringer i deres bestandsstatus vil også betydelig øke sjansene for å kunne åpne et fiske.

Med unntak av de fire store overvåkes ikke bestandene i Tanavassdraget årlig. En bestand som ikke er vurdert ett år vil derfor «arve» statusvurderingen fra året før. For eksempel har ikke Lákšjohka blitt vurdert siden 2020. Statusvurderingen fra 2020 vil da gjelde til neste gang Lákšjohka-bestanden blir vurdert.

Oppskalering av fiske når andelen røde bestander går ned

Når *mindre* enn 20 % av laksen i elva er fra røde bestander i minst to uker, kan det etter den nye grunnregelen åpnes for et begrenset fiske. De to ukene trenger ikke være etter

hverandre. Et fiske basert på én uke vil være for begrenset, og det har også vært fremhevet i forhandlingsprosessen at når fisket først skal åpnes må fisket være så pass omfattende at det er meningsfullt. Fisket kan da åpnes i de ukene hvor mindre enn 20 % av laksen er fra røde bestander. Basert på estimater fra innsamlede data, vil overvåkings- og forskingsgruppa foreta et estimat av det overskuddet som produseres av bestandene som ikke er røde. Dette estimerte overskuddet vil deretter danne grunnlaget for fastsettelse av fiskekvoter. Kvoteene vil dermed øke i takt med at det høstbare overskuddet øker, og reduseres dersom det høstbare overskuddet reduseres. En regulering gjennom kvoter gir bedre kontroll på det faktiske uttaket, og vil tillate at det åpnes for et begrenset fiske på et lite overskudd. Dersom fisket kun skal reguleres av fisketid, må man vente til overskuddet er langt større før fisket åpnes.

Det foreslås at fiskekvoter settes som en del av den årlige justeringen av fiskereglene, jf. Tanaavtalens artikkel 6. Utgangspunktet vil da bli at forvaltningsgruppa for vassdraget vil utarbeide et forslag til kvoter. Forvaltningsgruppa består av representanter fra TF, Miljødirektoratet, det finske Jord- og skogbruksdepartementet og lokale finske rettighetshavere. Kvoteene skal fordeles til rettighetshaverne. Det vil være en stor fordel om forslag til fordeling av fangstkvoter kommer fra lokalt hold. Fisket på dette nivået vil rettes mot smålaks, for å skåne de store hunnlaksene. Det vil derfor stilles krav til at laks over 65 cm gjenutsettes.

Når *mindre* enn 10 % av laksen i elva er fra røde bestander, kan det begrensede fisket utvides. Det vil fortsatt settes kvoter basert på et estimert overskudd, og fisket vil legges til det tidsrommet hvor det er minst risiko for å beskatte røde bestander. Kvoteene settes årlig, og vil dermed kunne øke når det høstbare overskuddet øker. Også her vil fisket kun åpnes for rettighetshavere, men på finsk side vil det også kunne avsettes en kvote til ikke-fastboende rettighetshavere. Videre stilles det krav om at laks over 90 cm gjenutsettes.

Når laksebestandenes tilstand tillater det, gis myndighetene mulighet til å utvide fisket ytterligere utover det som fastsettes i avsnittet over. Dette innebærer å åpne for turistfiske, og å erstatte kvoteregulering med regulering av fisketid. Dette nivået forutsetter imidlertid en betydelig styrking av laksebestandene sammenliknet med dagens nivå, og vil ligge et stykke frem i tid.

Maks mål for å spare viktig hunnlaks

Når det åpnes for et slikt begrenset fiske for lokale rettighetshavere, er det viktig at dette fisket ikke påvirker bestandenes gjenoppbygging. For å minimere denne risikoen innføres det et påbud om å gjenutsette laks. På nivået hvor mindre enn 20 % av fisken er fra røde bestander, skal all laks over 65 cm gjenutsettes. På denne måten rettes fisket i hovedsak mot smålaks, og i denne gruppen er det en overvekt av hannlaks. Gjenutsetting av laks over 65 cm sparer dermed mye av hunnlaksen og reduserer risikoen for at fisket hemmer gjenoppbyggingen av bestandene. På nivået hvor mindre enn 10 % av laksen er fra røde bestander, skal all laks over 90 cm gjenutsettes. Her er det altså all storlaks som spares.

Blant storlaksen er en stor andel hunnlaks, og disse er viktige gytefisk. Regelen om gjenutsetting skal altså bidra til å sikre at vi kan åpne for et begrenset fiske uten at det får for

stor negativ påvirkning på gjenoppbyggingen av laksebestandene. Det er imidlertid noen av bestandene i Tanavassdraget som har en stor andel hunner under dette maksimumet, men dette gjelder et mindretall av bestandene. De årene et begrenset fiske er aktuelt, kan det også innføres nærmere regler for fiskeredskap som retter fisket mot mindre laks, for å hindre fangst og gjenutsetting av større laks.

Ny grunnregel sett opp mot NASCOs forvaltningsprinsipper

Den nordatlantiske laksevernkonvensjonen (NASCO) har retningslinjer for forvaltningen av laksefiskerier som medlemslandene – inkludert Norge – har sluttet seg til. I disse retningslinjene (dokument CNL(09) 43) står det følgende om beslutningsprosesser i laksefisket (vår oversettelse): «I tråd med anvendelsen av føre-var prinsippet burde det være klare beskrivelser av prosessen bak forvaltningsavgjørelser tilgjengelig for alle retningshavere, sammen med en indikasjon på hvilke typer beslutninger som kan forventes under ulike forhold.» Slik forslaget til ny grunnregel er lagt opp vil prosessen bak forvaltningsavgjørelser i Tanavassdraget tydeliggjøres i større grad enn tidligere. Grunnregelen vil også skape en større forutsigbarhet da rettighetshavere får en indikasjon på omfanget og innretningen på fisket ut ifra den årlige evalueringen av statusen på laksebestandene.

Om plikten til å ivareta samisk kultur og sikre videreføring av kunnskap

Etter Grunnloven § 108 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27 (SP 27), påhviler det myndighetene å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Det er ikke tvil om at fisket i Tanavassdraget er en sentral del av den lokale samiske kulturen. Når tilstanden til laksebestandene er så dårlig at det ikke kan åpnes for et fiske jf. grunnregelen, vil regelen være til hinder for slik kulturutøvelse. Samtidig blir retten til å utøve sin kultur i dette tilfellet stilt opp mot en annen grunnleggende menneskerettighet, nemlig retten til miljø, jf. Grunnloven § 112. Det er nettopp for å sikre en «natur hvor produksjonsevne og mangfold bevares» at laksefisket må reguleres strengere. Det er nødvendig å redusere laksefisket for å sikre naturgrunlaget til den elvesamiske kulturen, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 3. Dersom laksebestandene ikke styrkes, vil fiskekulturen uansett forsvinne for fremtidige generasjoner. Både Grunnloven § 108 og SP 27 har et fremadskuende perspektiv, og skal ikke bare beskytte kulturutøvelsen for nålevende generasjoner. Fremtidige generasjoner har like stor rett til naturmangfold og tradisjonelt laksefiske som de som lever i dag, og fisket må dermed forvaltes på en måte som ikke setter gjenoppbyggingen av laksebestandene i fare. Når to grunnleggende rettigheter står mot hverandre som i dette spørsmålet, mener departementet at det må legges tyngst vekt på retten til miljø og naturmangfold. Grunnen til dette er at dersom laksebestandene ikke gjenoppbygges, er det store sjanser for at den elvesamiske kulturen uansett vil forsvinne.

Dispensasjon for videreføring av kunnskap om fisket

I § 38 settes det vilkår for adgangen til å gi dispensasjoner fra fiskereglene. Frem til nå har det kun vært mulig å gi slike dispensasjoner til vitenskapelige formål. Det foreslås nå å utvide denne bestemmelsen slik at det også kan gis dispensasjon i forbindelse med undervisningsfiske eller kulturelle arrangementer. Slike dispensasjoner skal være begrunnet med videreføring av tradisjonell og lokal kunnskap om fisket. Dette betyr at kan gis tillatelse

til et begrenset laksefiske i forbindelse med arrangementer for barn og ungdom, byggedager, skolearrangementer og liknende. Det er kun organisasjoner som kan søke om slike dispensasjoner, ikke enkeltpersoner. Det stilles videre vilkår om at omfanget av dispensasjonene må tilpasses laksebestandenes tilstand. Det betyr at Norge og Finland må koordinere sine dispensasjoner. Dette kan best løses ved at man årlig setter en maksimal kvote for dispensasjoner etter § 38, og fordeler dette mellom landene i forbindelse med de årlige justeringene av fiskereglene.

4.4 Fisket etter andre arter

De fleste av endringene i reglene om fiske etter andre arter har allerede blitt innført i de årlige justeringene av fiskereglene etter Tanaavtalen artikkel 6. Dette gjelder både fiskesesong for fisket med garn etter andre arter, tekniske krav til fiskeredskaper, og fredningssoner. I det forslaget som sendes på høring foreslås det å gi hvert land adgang til å gi nærmere regler om fiskeredskaper til fisket etter andre arter. Det betyr at det kan settes egne regler for utstyr til gjeddefisket.

Det foreslås å innføre et deltakerkort i fisket. Dette er et kort som gir en person mulighet til å delta i fisket som en medhjelper. Det gir ikke rett til noe eget eller selvstendig fiske. Alle personer med laksebrev (jf. § 7 punkt 1) kan knytte ett eller flere slike deltakerkort til sitt fiskekort. Deltakerkort er kun for personer som ikke er fast bosatt langs Tanavassdraget. Bak forslaget om deltakerkort ligger et ønske fra lokale fiskere om å kunne ta med borteboende barn og barnebarn i fisket og på den måten videreføre den lokale kunnskapen og tradisjonen. Det gir også eldre fiskere større mulighet for å få assistanse i fisket. Ettersom deltakerkortet *ikke* gir mulighet for noe selvstendig fiske, vil det ikke føre til et økt fisketrykk. Når laksefisket er stengt, gir deltakerkortet mulighet for å delta i fisket etter andre arter.

Det foreslås også en forenkling av regelen om munningsfredning. Tidligere har hovedregelen vært at det er forbudt å fiske med stang fra båt og fra strand nærmere enn 200 meter fra nærmeste elvebredd i lakseførende sideelvs munning. Til denne hovedregelen har det vært knyttet en rekke unntak og spesifikke regler for flere av sideelvmunningene. I det vedlagte forslaget settes det en enkel hovedregel om at stangfiske er forbudt i et område som strekker seg 50 meter oppstrøms og 100 meter nedstrøms alle elvemunninger. I tillegg foreslås utvidelse av dette forbudsområdet for to av sideelvmunningene, Kárásjohka (50 meter oppstrøms og 200 meter nedstrøms) og Anárjohka (50 meter oppstrøms og 100 meter nedstrøms). Disse sideelvene har noen av de mest sårbare bestandene i vassdraget, og et større fredet området ved munningene i disse sideelvene vil gi bestandene et bedre vern.

På finsk side foreslås det i tillegg å åpne for et ørretfiske for tilreisende fiskere i august. Det foreslås spesifikke soner hvor dette skal foregå (vedlegg 2 til fiskereglene). Sonene er utvalgt på bakgrunn av lokal kunnskap om tradisjonelt ørretfiske i området. Ørretfisket skal gjennomføres med de samme redskapsbegrensningene som gjelder for det øvrige stangfisket etter andre arter. Fra lokalt hold på norsk side har det ikke vært ønskelig å opprette liknende soner for ørretfiske for tilreisende fiskere fra norsk strand.

5 Gjennomgang av de ulike bestemmelsene

§ 1 Formålet med fiskereglene

Bestemmelsen fastsetter at målet med fiskereglene er å fremme økologisk, økonomisk og sosialt bærekraftig bruk og forvaltning av laksebestandene, i tråd med artikkel 1 i Tanaavtalen.

§ 2 Virkeområde

Bestemmelsen angir virkeområdet for fiskereglene, her foreslås ingen endringer fra tidligere fiskeregler.

§ 3 Grupper av fiskere på grenseelvstrekningen

Bestemmelsen definerer de ulike fiskergruppene på grenseelvstrekningen, her foreslås ingen endringer fra tidligere fiskeregler.

§ 4 Fisket etter laks og sjørøye

Bestemmelsen fastsetter prosessen for årlig vurdering av laksefisket, og prinsippet om at laksefisket skal baseres på det høstbare overskuddet fra laksebestandene. Denne bestemmelsen er ny for disse fiskereglene.

§ 5 Regulering av laksefisket

Bestemmelsen presenterer hovedregelen for gjenåpning av laksefisket, og den trinnvise utvidelsen av fisket basert på laksebestandenes positive utvikling. Denne bestemmelsen er ny for disse fiskereglene.

§ 6 Fiskeravgift

Bestemmelsen fastsetter plikten til å betale fiskeravgift, her foreslås ingen endringer fra tidligere fiskeregler.

§ 7 Kategorier av fiskekort

Bestemmelsen definerer de ulike fiskekortene i Tanavassdraget. Alle tidligere fiskekort er fortsatt tatt med, men for de år det ikke åpnes for laksefiske vil en begrensning på fiskekortene tas inn i de årlige justeringene. I tillegg til laksefiskekort er det tatt inn et fiskekort for fiske etter andre arter for tilreisende fiskere, og et deltakerkort. Deltakerkortet gir mulighet for å delta og hjelpe til i garnfisket, men gir ikke adgang til noe eget fiske. Det foreslås også å ta inn muligheten for å knytte barnekort til andre kategorier av fiskekort.

§ 8 Fordeling av fiskekort

Bestemmelsen fastslår at antall turistfiskekort for laksefisket skal bestemmes mellom landene når det blir aktuelt å åpne for et turistfiske etter laks (jf. § 4 siste ledd). I tillegg slås det fast at det maksimale antall turistfiskekort etter andre arter er 12 000 kort, som skal fordeles likt mellom landene. Her er fortsatt reservert en andel av laksefiskekortene til ikke-fastboende rettighetshavere på finsk side. Dette får ingen praktisk betydning før det åpnes for et ikke-kvoteregulert turistfiske etter laks. Når laksefisket kan åpnes etter § 4 tredje ledd (mindre enn 10 % av laksen er fra røde bestander), kan ikke-fastboende fiskerettshavere på finsk side delta i fisket. De skal da tildeles en kvote som settes av landene i fellesskap jf. § 3.

§ 9 Tillatte fiskeredskaper for fiske etter laks og sjørøye

Bestemmelsen fastslår hvilke redskaper som er tillatt å bruke i laksefisket, når dette gjenåpnes. Det foreslås ingen betydelige endringer fra tidligere praksis. Bestemmelsen kommer først til anvendelse når det kan åpnes for et begrenset laksefiske.

§ 10 Tillatte fiskeredskaper for fiske etter andre arter enn laks og sjørøye

Bestemmelsen er sammensatt av flere ulike bestemmelser i tidligere fiskeregler, og gir en samlet oversikt over hvilke redskaper som kan brukes i fisket etter andre arter og hvem som kan bruke de ulike redskapene. Etter forslag fra TF åpnes også for at partenes ansvarlige myndigheter kan gi nærmere regler for redskap til fiske etter andre arter, slik at man har mulighet til å justere reglene for å åpne for et mer målrettet fiske på bestemte arter.

§ 11 Generelle bestemmelser om tekniske presiseringer, agn og krokredskap ved stangfisket

Bestemmelsen er sammensatt av flere ulike bestemmelser i tidligere fiskeregler, og gir en oversikt over hva som er tillatt og ikke tillatt av agn, krokredskaper og liknende.

§ 12 Isfiske etter lake

Bestemmelsen fastsetter adgangen til å bruke lakekrok og agn i isfisket etter lake. Dette var tatt inn i andre bestemmelser i tidligere fiskeregler, men foreslås nå som en egen paragraf. Det foreslås ingen materielle endringer i bestemmelsen.

§ 13 Generell ukefredning

Bestemmelsen fastsetter at fisket er forbudt mellom søndag kl 18 (19) og mandag kl 18 (19). Det foreslås ingen endringer i denne bestemmelsen.

§ 14 Fiskesesong for fiske med stang og håndsnøre etter andre arter enn laks og sjørøye

Bestemmelsen fastslår fisketiden for stangfiske etter andre arter for fastboende og tilreisende fiskere. Det foreslås samme fisketider som det tidligere var for stangfisket etter laks.

§ 15 Fiskesesong for garnfisket etter andre arter enn laks og sjørøye

Bestemmelsen fastsetter fiskesesongen for garnfisket etter andre arter, det foreslås at denne fastsettes slik som den har vært de siste årene. Endringene er foreslått av TF.

§ 16 Fisketid for drivgarn

Bestemmelsen fastsetter fiskesesong og fisketid for drivgarn. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen, men den får ingen praktisk betydning så lenge laksefisket er stengt. Når det kan åpnes for et begrenset laksefiske, vil det gjøres tilpasninger i bestemmelsen for å angi kvoter og fisketider. Det har vært ønske om å beholde bestemmelsen selv om den ikke umiddelbart vil komme til anvendelse.

§ 17 Fisketid for settegarn

Bestemmelsen fastsetter fiskesesong, og fisketid for settegarn. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen, men den får ingen praktisk betydning så lenge laksefisket er stengt. Når det

kan åpnes for et begrenset laksefiske, vil det gjøres tilpasninger i bestemmelsen for å angi kvoter og fisketider. Det har vært ønske om å beholde bestemmelsen selv om den ikke umiddelbart vil komme til anvendelse.

§ 18 Fisketid for stengsel

Bestemmelsen fastsetter fiskesesong, og fisketid for stengselsfisket. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen, men den får ingen praktisk betydning så lenge laksefisket er stengt. Når det kan åpnes for et begrenset laksefiske, vil det gjøres tilpasninger i bestemmelsen for å angi kvoter og fisketider. Det har vært ønske om å beholde bestemmelsen selv om den ikke umiddelbart vil komme til anvendelse.

§ 19 Forbudsområde for stangfiske

Bestemmelsen fastsetter områder hvor det ikke er tillatt å fiske med stang, hverken etter laks eller andre arter. Det har vært gjort mange endringer i denne bestemmelsen siden den først trådte i kraft. Nå foreslås forenklinger, ved at det settes en hovedregel for fredningsområder ved sideelvsunningene og kun unntak for Anarjohka og Karasjohka. Det foreslås også å fastsette to forbudssoner på grenseelvstrekningen for å begrense risikoen for bifangst av laks.

§ 20 Forbudsområder for garnfisket

Bestemmelsen fastsetter forbudsområder for garnfisket, den foreslås endret i tråd med de årlige justeringene de siste årene. Denne endringen ble foreslått av TF. I tillegg tas forbudsregelen for kastenot inn her.

§ 21 Antallsbegrensning for garnredskaper

Bestemmelsen fastsetter at det kun kan brukes ett garnredskap om gangen, og det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 22 Fiske fra båt

Bestemmelsen setter regler for fiske og utsetting av redskap fra båt, og det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 23 Ulovlige tiltak

Bestemmelsen setter forbud for tiltak som ikke har annen hensikt enn å skremme fisken, og det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 24 Merking av redskap

Bestemmelsen setter regler for merking av redskap, og det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 25 Maskevidde og trådtype

Bestemmelsen angir maskevidde og trådtype for garn brukt til laksefiske, og bestemmelsen foreslås endret i tråd med siste års justeringer.

§ 26 Stengsel

Bestemmelsen angir tekniske presiseringer for stengsel, det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 27 Settegarn for fiske etter laks og sjørøye

Bestemmelsen angir tekniske presiseringer for settegarn for fiske etter laks eller sjørøye, det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 28 Drivgarn

Bestemmelsen angir tekniske presiseringer for drivgarn, det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 29 Garnredskaper til fiske etter andre fiskearter

Bestemmelsen angir tekniske presiseringer for garnredskaper til fiske etter andre arter enn laks og sjørøye. Det foreslås endringer i tråd med de siste års justeringer i bestemmelsen, for eksempel at garnet kan være inntil 3 meter dypt og med maskevidde mellom 29 mm og 40 mm. Endringene er foreslått av TF.

§ 30 Djupål og avstand mellom redskap

Bestemmelsen fastsetter krav til avstand mellom faste garnredskaper og djupål eller elvebredd. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 31 Opptak av redskap

Bestemmelsen stiller krav om at redskap skal tas på land så snart fiskesesongen for det enkelte redskap er avsluttet. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 32 Minstemål og gjenutsetting

Bestemmelsen stiller krav til gjenutsetting av vinterstøing og fisk under minstemålet. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 33 Fangstoppgave til registret

Bestemmelsen setter regler for rapportering av fangst. Tidligere har det blitt angitt årstall i bestemmelsen, og disse foreslås tatt ut slik at bestemmelsen ikke må oppdateres årlig. I tillegg tas det inn et krav om rapportering på barnekort, som har vært praksis de siste årene. Det foreslås også en presisering om at det skal være mulig å kreve løpende rapportering når fisket reguleres med kvoter.

§ 34 Fremmede arter

Bestemmelsen slår fast at fremmede arter skal avlives straks. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 35 Måltrettet fiske etter pukkellaks

Bestemmelsen er ny, og setter rammene for manuell utfisking av pukkellaks i vassdraget. Det foreslås at det kan gis tillatelse til lokale organisasjoner til utfisking av pukkellaks. På finsk side finnes det ingen lokal forvaltning med ressurser til å påta seg ansvar for utfisking av pukkellaks, og tillatelse må derfor gis i enkelttilfeller. TF har ikke ønsket en slik løsning på norsk side, og mener myndigheten til å organisere uttak av pukkellaks må ligge lokalt.

Gjennom den foreslåtte bestemmelsen kan departementet gi en generell tillatelse om uttak av pukkellaks til TF gjennom overføring av myndighet i de norske fiskeforskriftene. Det foreslås også at behovet for uttak av pukkellaks diskuteres i den årlige prosessen etter artikkel 6 og 7 i Tanaavtalen, slik at det skapes en felles forståelse for behov og ansvarsfordeling. I siste ledd forelås en presisering av at større tiltak, som for eksempel pukkellakssperra ved Seidaholmen, må ha den annen parts godkjenning.

§ 36 Fisk som agn og rensing av fisk

Bestemmelsen setter regler for bruk av agn og rensing av fisk. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 37 Tørking og desinfisering av fiskeredskaper og båter

Bestemmelsen setter regler for behandling av fiskeredskaper og båter for å unngå innførsel av fremmede arter eller sykdommer i vassdraget. Tidligere har det vært krav om at utstyr og båter skal tørkes *eller* desinfiseres. Det er imidlertid bekymring for at den skadelige fremmedarten vasspest skal introduseres til vassdraget, og denne forsvinner kun ved tørking. Det foreslås at det innføres krav om tørking av redskap og utstyr, og at desinfisering også skal gjennomføres når dette er mulig. Partene har mulighet for å gi nærmere regler om tørking og desinfisering, og dette er tidligere gjort på norsk side. Forslag om å kreve tørking ble foreslått av TF.

§ 38 Båtregister

Bestemmelsen fastsetter regler for registrering av båter i vassdraget. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 39 Nærmere om fastsetting av grenser og fiskesteder

Bestemmelsen gir nærmere regler om fastsetting av grenser og fiskesteder for ulike redskaper. Det foreslås ingen endringer i bestemmelsen.

§ 40 Dispensasjon for enkelttiltak

Bestemmelsen gir adgang til å gi dispensasjon fra fiskereglene i enkelttilfeller. Tidligere har dette vært forbeholdt vitenskapelige undersøkelser, praktiske formål eller fiskekulturtiltak. Det foreslås en utvidelse av dispensasjonsadgangen, slik at det også er mulighet til å gi dispensasjon til undervisningsfiske og fiske i forbindelse med kulturelle arrangementer. Formålet med endringen er å gjøre det lettere å videreføre kunnskap om det tradisjonelle fisket mens fisket er stengt eller svært begrenset. Det stilles krav om at det totale omfanget av slike dispensasjoner må tilpasses laksebestandenes tilstand, og at tiltaket skal være i samsvar med artikkel 1 i Tanaavtalen. Videre må minst én fiskerettshaver jf. § 2 punkt 1 delta i fisket.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

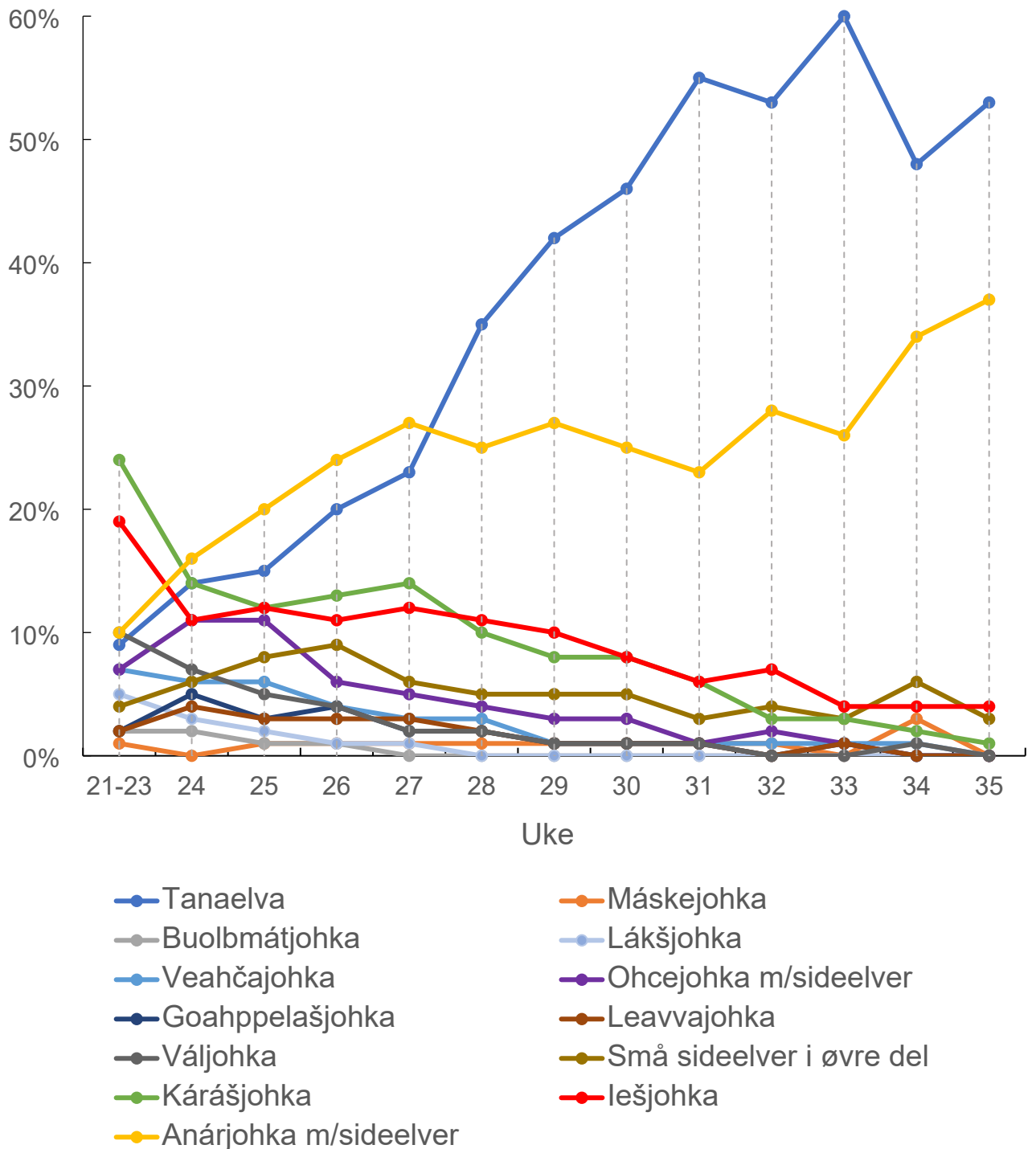
Tanavassdragets fiskeforvaltning har tidligere år fått hele sin inntekt fra salg av fiskekort. En fortsatt restriktiv regulering av laksefisket vil føre til et fortsatt lavt inntektsnivå for TF. En bedre tilrettelegging for fiske etter andre arter, også for tilreisende fiskere kan bidra til noe

mer inntekt. Departementet vil gå i dialog med TF for å forsøke å dekke inn noe av inntektstapet på andre måter.

Noen av endringene gir mulighet til å overføre mer myndighet og oppgaver til TF. Dette gjelder for eksempel utfisking av pukcellaks. Slik overføring av myndighet og oppgaver vil kunne føre til økt administrativ arbeidsbyrde for TF, men dette er også noe de selv har ønsket. Departementet vurderer at endringene ikke medfører urimelige administrative konsekvenser for TF, og at de kan gjennomføres innenfor TFs økonomiske rammer.

Reguleringen av laksefisket foreslås regulert etter en forhåndsbestemt modell, hvor det settes klare vilkår for når fisket kan gjenåpnes og når det kan økes. På denne måten blir reguleringen mer forutsigbar og rettighetshaverne kan allerede ved publiseringen av statusrapporten få svar på om det kan åpnes for fiske påfølgende sesong eller ikke. Dette vil redusere behovet for tunge årlige forhandlinger om hvorvidt det kan åpnes for laksefiske eller ikke. Det vil gjøre den årlige justeringsprosessen enklere, og slik sett gi en redusert administrativ arbeidsbyrde både for lokal og statlig forvaltning.

Vedlegg 1

Figur 1. Grafisk fremstilling av andeler av ulike bestander i fisket på blandete bestander i hele Tanaelva. Andelene representerer ukentlig gjennomsnittlig samlet andel basert på antall laks tatt på alle redskap i hele Tanaelva over de fem prosjektårene (2006-2008, 2011-2012). Dataen til figuren er hentet fra rapporten fra genmix-prosjektet². Som det fremgår av figuren vil statusen til «de fire store» bestandene Tanaelva, Anarjohka, Karasjohka og Iešjohka være avgjørende for når det kan åpnes for laksefiske.

² Falkegård, M., Erkinaro, J., Vähä, J.-P. & Kuusela, J. 2023. Genetisk bestandsidentifisering av skjellprøver fra fiske etter blandete laksebestander i Tana i 2006-2008 og 2011-2012 (Genmix). NINA Rapport 2309. Norsk institutt for naturforskning